

Avaldatud eesti keeles: september 2011
Jõustunud Eesti standardina: september 2011

RIIS
Tehnilised tingimused

Rice
Specification
(ISO 7301:2011)

EESTI STANDARDI EESSÕNA

See Eesti standard on:

- rahvusvahelise standardi ISO 7301:2011 ingliskeelse teksti sisu poolest identne tõlge eesti keelde. Tõlgenduserimeelsuste korral tuleb lähtuda ametlikus keeles avaldatud tekstist;
- jõustunud Eesti standardina septembris 2011.

Standardi on tõlkinud Põllumajandusuuringute Keskus (alustekstina standardi eelmise redaktsiooni tõlkis OÜ Viljar). Standardi tõlke on heaks kiitnud EVS/TK 1 „Toiduained“.

Standardi tõlke koostamisetepaneku esitas Põllumajandusuuringute Keskus, standardi tõlkimist korraldas Eesti Standardikeskus.

See standard on rahvusvahelise standardi ISO 7301:2011 eestikeelne [et] versioon. Teksti tõlke on avaldanud Eesti Standardikeskus ja see omab sama staatust ametlike keelte versioonidega.

This standard is the Estonian [et] version of the International Standard ISO 7301:2011. It was translated by the Estonian Centre for Standardisation. It has the same status as the official versions.

ICS 67.060 Teravili, kaunvili ja nendest valmistatud tooted

Võtmesõnad: analüüsid, pakendamine, põllumajandussaadused, tehnilised tingimused, teravili, riis
Hinnagrupp K

Standardite reprodutseerimis- ja levitamiseõigus kuulub Eesti Standardikeskusele

Andmete paljundamine, taastekitamine, kopeerimine, salvestamine elektroonsesse süsteemi või edastamine ükskõik millises vormis või millisel teel ilma Eesti Standardikeskuse kirjaliku loata on keelatud.

Kui Teil on küsimusi standardite autorikaitse kohta, võtke palun ühendust Eesti Standardikeskusega:
Aru 10, 10317 Tallinn, Eesti; www.evs.ee; Telefon: 605 5050; E-post: info@evs.ee

SISUKORD

EESSÕNA	IV
1 KÄSITLUSALA	1
2 NORMIVIITED	1
3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED	1
4 TEHNILISED NÕUDED	4
4.1 Üld-, sensoorsed ja terviseohutuse nõuded	4
4.2 Füüsilised ja keemilised nõuded	4
4.3 Lepingu nõuded	5
5 ANALÜÜSI MEETODID	5
6 PAKENDAMINE	5
Lisa A (normlisa) Riisi analüüsi meetodid	7
Lisa B (normlisa) Aurutatud riisis vahaja riisi määramine	17
Kasutatud kirjandus	19

EESSÕNA

ISO (*International Organization for Standardization*) on ülemaailmne rahvuslike standardimisorganisatsioonide (ISO rahvuslike liikmesorganisatsioonide) föderatsioon. Tavaliselt tegelevad rahvusvahelise standardi ettevalmistamisega ISO tehnilised komiteed. Kõigil rahvuslikel liikmesorganisatsioonidel, kes on mingi tehnilise komitee pädevusse kuuluvast valdkonnast huvitatud, on õigus selle komitee tegevusest osa võtta. Selles töös osalevad käsikäes ISOga ka rahvusvahelised, riiklikud ja valitsusvälised organisatsioonid. Kõikides elektrotehnika standardimist puudutavates küsimustes teeb ISO tihedat koostööd Rahvusvahelise Elektrotehnika Komisjoniga (IEC).

Rahvusvahelised standardid kavandatakse vastavalt ISO/IEC direktiivide 2. osas esitatud reeglitele.

Tehniliste komiteede põhiülesanne on rahvusvaheliste standardite koostamine. Tehnilistes komiteedes vastu võetud rahvusvahelised standardikavandid saadetakse hääletamiseks rahvuslikele liikmesorganisatsioonidele. Avaldamine rahvusvahelise standardina nõuab heakskiitu vähemalt 75% hääletanud rahvuslikelt liikmesorganisatsioonidelt.

Tuleb pöörata tähelepanu võimalusele, et standardi mõned osad võivad olla patendiõiguse subjektiks. ISOt ei saa pidada vastutavaks mõne või kõigi selliste patendiõiguste väljaselgitamisel.

ISO 7301 valmistas ette tehnilise komitee ISO/TC 34 „Food products“ alamkomitee SC 4 „Cereals and pulses“.

See, kolmas väljaanne tühistab ja asendab teist väljaannet (ISO 7301:2002), mis on tehniliselt läbi vaadatud.

1 KÄSITLUSALA

Standard käsitleb rahvusvahelise kaubanduse subjektiks oleva riisi (*Oryza sativa* L.) miinimumnõudeid. See kehtib järgmistele tüüpidele: inimtoiduks mõeldud aurutatud või aurutamata kooritud riis ja lihvitud riis. Ei kehti teistele riisist pärinevatele toodetele ega vahajale riisile (glutinoosne riis).

2 NORMIVIITED

Järgmised dokumendid on vajalikud standardi rakendamiseks. Dateeritud viidete korral kehtib üksnes viidatud väljaanne. Dateerimata viidete korral kehtib viidatud dokumendi uusim väljaanne koos võimalike muudatustega.

ISO 712. Cereals and cereal products — Determination of moisture content — Reference method¹

3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED

Standardi rakendamisel kasutatakse järgmisi termineid ja määratlusi.

3.1

koorimata riis (*paddy*)

(*paddy rice, rough rice*)

riis, millele on pärast viljapeksu sõklad külge jäänud

3.2

kooritud riis (*husked rice*)

pruun riis (*brown rice*)

cargo riis (*cargo rice*)

koorimata riis, millel on ainult sõklad eemaldatud

MÄRKUS Koorimise ja käitlemise protsessis võib aset leida mõningane kestade kadu.

3.3

lihvitud riis (*milled rice*)

valge riis (*white rice*)

kooritud riis, millel on peaaegu kõik kestad ja idu lihvimisega eemaldatud

3.3.1

osaliselt lihvitud riis (*undermilled rice*)

kooritud riisist lihvimisel saadud riis, mis pole lihvitud riisi nõudeid rahuldaval tasemel

3.3.2

lihvitud riis (*well-milled rice*)

kooritud riisist lihvimisel saadud riis, millel on enamus kesta ja osa idust eemaldatud

3.3.3

poleeritud riis (*extra-well-milled rice*)

kooritud riisist lihvimisel saadud riis, millel on peaaegu kõik kestad ja idu eemaldatud

3.4

aurutatud riis (*parboiled rice*)

kooritud või lihvitud riis, mis on saadud koorimata või kooritud riisist, on vees leotatud ja allutatud termilisele töötlemisele nii, et tärklis on täielikult kliisterdunud, ning seejärel kuivatatud

¹ EE MÄRKUS Eestis avaldatud kui EVS-EN ISO 712:2010. Cereals and cereal products — Determination of moisture content — Reference method